

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5145/22
5.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Весне Дамјановић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Ђурђевка Младеновић Живковић из Београда, Земун, ул. Старца Вујадина бр. 6, против тужене “NLB ad. Komercijalna banka” ad Beograd, ул. Светог Саве бр.14, Врачар, чији је законски заступник ..., а чији је пуномоћник адвокат Александар Петровић из Београда, Трг Николе Пашића бр. 12, ради утврђења, вредност предмета спора 1.557.459,38 динара, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 175/18 од 25.5.2022. године, у седници већа одржаној дана 5.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 175/18 од 25.5.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, утврђено је да је у односу на тужиоца неистинита и не производи правно дејство меница серије ... издата дана 15.1.2007. године, на износ од 1.557.459,38 динара, са роком доспећа 13.7.2009. године на којој је тужилац означен као трасант, а све по уговору о готовинском кредиту одобреном од стране правног претходника тужене “NLB banke” ad Beograd. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 789.449,00 динара у року од 15 дана.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу

побијајући пресуду из свих законом прописаних разлога.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са свим каснијим изменама и допунама), па је оценио да жалба тужене није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека пресуде је јасна и разумљива, не противречи сама себи ни разлозима датим у њој, а у образложењу пресуде је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама за одлучивање, па се њена законитост и правилност могу испитати, због чега се неосновано жалбом туженог указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 ст.2 тач.12 ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужена је Основном суду у Крагујевцу поднела предлог за дозволу извршења по скраћеном поступку, ради остварења новчаног потраживања по основу менице у висини од 1.550.459,38 динара, са законском затезном каматом почев од 13.7.2009. године, па до исплате. У спорној меници као трасант потписан је тужилац, а као извршни дужници означени су тужилац и ББ, из ... Према налазу и мишљењу судског вештака графолога Љубана Лончаревића произилази је да је спорни потпис на име АА у спорној меници на месту “трасант” највероватније због подешавања рукописа, исписао тужилац АА, док је вештак у изјашњењу од 26.12.2011. године, навео да остаје при датом мишљењу и да је “приметно подешавање рукописа”, што је са становишта науке из ове области карактеристика, да се подешавање или кривљење рукописа-потписа скриптора чини, да би се у случају неког спора могао одрећи свог потписа или тврдити да спорни потпис није написао. У изјашњењу од 20.5.2014. године, вештак је навео да се сигурна идентификација рукописа-потписа може извршити само на основу испитивања на оригиналним документима и да се на вештачење никада не шаље фотокопија, на којима се не може проверити тврдња. Из налаза и мишљења судског вештака за област графоскопије Радослава Свичевића од 6.3.2020. године утврђено је да спорни потпис на меници и полеђини менице серије ... у простору трасант није аутентичан потпис АА. Дато мишљење се заснива на чињеници да се поређењем спорна два потписа која су исписана на меници и неспорних потписа исписаних у периоду од 2000-2018. године не налази ниједан индикатор подударности у погледу општих и посебних идентификационих карактеристика при чему се посебно истиче разлика у брзини писања која је мања у писању неспорних потписа у односу на спорне потписе, ритму и хармонији покрета као и у чињеници да се у писању спорног потписа у простору "трасант" запажа поправљање које није приметно ни у једном од неспорних потписа. Из допунског налаза и мишљења судског вештака за област

графоскопије Радослава Свичевића од 6.6.2021. године утврђено је да се поређењем општих и посебних идентификационих карактеристика спорних и неспорних потписа који су писани латиничним писмом у форми скраћеног потписа, не констатује ни један значајнији индикатор подударности на основу чега се поуздано може закључити да иста особа није исписала спорне и неспорне потписе. Спорне рукописе исписане латиничним писмом у простору "трасант" и на полеђини менице серије ... није исписао АА. Ова тврдња се заснива на чињеници да постоји знатно већи степен разлике него подударности идентификационих карактеристика између ове две категорије рукописа. Посебно се истиче разлика у целини и структурним деловима исписаног имена и презимена АА, величини исписаног рукописа при чему је спорни рукопис писан у три реда док је неспорни рукопис исписан у пет редова. Такође, истиче се разлика у исписаности ових рукописа при чему спорни рукописи имају одлике исписаности тј. писани су од особе која спонтано пише латиничним писмом док су узроковани рукописи исписани мањим степеном исписаности у односу на спорне рукописе при чему се уместо латиничног слова убацују и ћирилична слова као и да се у узрокованим рукописима уместо писаних слова исписују штампана слова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је сагласно одредби чл. 1 и 2 Закона о меници закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, с обзиром да је утврдио да тужилац није потписао меницу од 15.1.2007. године, која би представљала основ да као јемац платац уместо ББ као главног дужника исплати кредит, а што је утврђено вештачењем од стране вештака графолошке струке Радослава Свичевића, који вештак је до краја и доследно истицао да спорни потпис на меници не одговара потпису овде тужиоца, за које мишљење је дао стручне, јасне, аргументоване и детаљне разлоге, због чега је првостепени суд предметно вештачење прихватио у целости. Вештачење је вршено на основу фотокопије менице с обзиром да је тужена као законити држалац менице требало да је презентује вештаку, јер се иста налазила код ње, због чега је првостепени суд ову околност ценио сходно правилу о терету доказивања, имајући у виду и наводе судског вештака да се може потпуно поуздано и објективно вештачење извести на основу добре фотокопије, а што значи да се могу задовољити сви критеријуми објективног вештачења. При томе, првостепени суд своју одлуку није засновао само на предметном вештачењу, већ и на основу резултата целокупног доказног поступка, налазећи да тужилац није био запослен у фирми ... која се наводи у меници, да је на дан издавања менице био у на радном месту у фирми ..., те да по логици ствари није могао ни потписати спорну меницу у Београду, односно Новом Саду. Имајући у виду све наведено, те како меница није потписана од стране овде тужиоца, то је усвојен тужбени захтев у целости.

Оцењујући наводе жалбе туженог, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно

применио материјално право. Све чињенице битне за доношење одлуке првостепени суд је потпуно и правилно утврдио на основу изведених доказа које је правилно оценио у смислу члана 8 ЗПП, а за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које у свему као правилне прихвата и другостепени суд.

Неосновани су наводи жалбе тужене да иницијално поднетом тужбом дана 14.7.2010. године и коначно прецизираним тужбеним захтевом на рочишту за главну расправу од 25.5.2022. године, тужилац тражи да суд утврди да је у односу на тужиоца неистинита овде спорна меница, да је суд усвајајући тужбени захтев утврдио да је меница у односу на тужиоца неистинита, а истовремено је утврдио да меница не производи правно дејство у односу на тужиоца, те да је првостепени суд прекорачио тужбени захтев и одлучио о нечему што није било предмет поступка, слободно тумачећи постављени захтев. Наиме, имајући у виду да је тужбеним захтевом тражено да се утврди да је меница у односу на тужиоца неистинита то подразумева да иста не производи правно дејство у односу на тужиоца, те је првостепени суд извршио само у конкретном неопходну редакцију тужбеног захтева која подразумева језичке корекције и кретао се у границама постављеног тужбеног захтева.

Неосновани су наводи жалбе туженог да је првостепени суд пропустио да примени одредбу чл. 211 Закона о парничном поступку и одбије тужбени захтев с обзиром да се ради о нужном супарничарству, те да спорни правни однос има три нужна учесника тужиоца, туженог и ББ који је акцептант спорне менице.

Наиме, одредбом чл.7 Закона о меници је прописано да ако се на меници налазе потписи лица која су неспособна да се менично обавезу или лажни потпис или потпис измишљених лица или потписи који из ма ког другог разлога не обавезују лица која су потписала меницу или у име којих је она потписана ипак су обавезе осталих потписника пуноважне. Дакле, из садржине цитиране законске одредбе произлази да околност да је потпис тужиоца на меници неистинит не утиче на пуноважност обавезе ББ, као потписника менице, што подразумева да су њихове обавезе као потписника самосталне, те да се не ради о нужним супарничарима.

Неосновани су и наводи жалбе да је тужилац имао могућност да своја права брани у извршном поступку који се против њега водио коришћењем адекватних правних лекова, да је у конкретном случају пуноважност и ваљаност менице била предмет испитивања у извршном поступку, да је о пуноважности спорне менице и постојању обавезе тужиоца већ правноснажно одлучено, те да је првостепени суд по овом основу тужбу морао одбацити као недозвољену. Наиме, по оцени овог суда, а имајући у виду садржину постављеног тужбеног захтева ради се о имовинскоправном спору из чл.1 ЗПП-а који је у надлежности суда опште надлежности и о коме се одлучује по правилима парничног поступка.

Неосновани су наводи жалбе туженог да је у првобитном поступку, вештачење вршено на основу оригинала менице, од стране вештака Љубана Лончаревића од 16.8.2011. године, те да није било потребно спроводити додатно вештачење, да је вештачење Радослава Свичевића извршено у поновном поступку на основу копије менице, те да је првостепени суд из несхватљивих разлога поклатио веру вештачењу Радослава Свичевића у односу на вештачење Љубана Лончаревића, да је тужена истакла бројне примедбе на налаз и мишљење вештака Радослава Свичевића које у потпуности оповргавају његово мишљење, те да на истакнуте примедбе вештак Свичевић није одговорио на начин који би отклонио сумњу у његову исправност.

Наиме, имајући у виду да је вештак Љубан Лончаревић дао неодређено мишљење да потпис тужиоца највероватније одговара потпису на меници, првостепени суд је ради утврђења правилног и потпуног чињеничног стања, поступајући по налогу другостепеног суда из решења од 13.12.2017. године, извео ново графолошко вештачење од стране вештака Радослава Свичевића. Првостепени суд је користећи се овлашћењима из члана 8 ЗПП-а ценио оба графолошка вештачења и дао јасне разлоге из којих је прихватио налаз и мишљење, допуну налаза и мишљења као и сва изјашњења вештака Радослава Свичевића сматрајући их несумњиво убедљивијим, јаснијим, стручнијим и аргументованијим за суд у односу на претходно дато вештачење од стране вештака Љубана Лончаревић које је било неодређено. Првостепени суд је приликом оцене доказа има у виду да је ново графолошко вештачење вршено на основу фотокопије менице, правилно закључивши да ова околност не утиче на правилност вештачења с обзиром да је и сам вештак указао да се може потпуно, поуздано и објективно вештачење извести и на основу добре фотокопије менице. При томе, оригинал менице није коришћен због пропуста тужене да презентује оригинал менице вештаку на увид, те је и ову околност првостепени суд правилно ценио сходно правилима о терету доказивања. Надаље, супротно наводима жалбе тужене, вештак Радослав Свичевић се детаљно изјаснио на примедбе туженог у свом исказу од 9.2.2022. године, примедбе туженог су отклоњене и њима се не доводи у сумњу стручност датог налаза и мишљења. Ово поготову код чињенице да након изјашњења вештака на примедбе туженог, тужени није имао даљих доказних предлога па исти не може у жалби сагласно одредби члана 372 ЗПП-а са успехом оспоравати чињенично стање утврђено на основу налаза и мишљења вештака Радослава Свичевића.

Неосновани су наводи жалбе туженог да јемац кредитну обавезу преузима издавањем менице те да није било потребно постојање и споразума о јемству, да је основ издавања менице видљив из садржине уговор о кредиту који је тужена закључила са ББ као и у меничној изјави потписаној од стране тужиоца с обзиром да је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да тужилац спорну меницу није потписао што се даље манифестује кроз непостојање меничне

обавезе тужиоца, те је правилна одлука првостепеног суда.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка јер је иста донета правилном применом одредаба члана 153 и 154 ЗПП, које трошкове чине потребни издаци тужиоца за вођење ове парнице који су правилно одмерени према важећој АТ и ТТ.

Како се ни другим наводима жалбе тужене не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлука као у ставу другом изреке донета је применом чл.153 и 165 ЗПП-а, обзиром да тужена није успела са жалбом у поступку пред другостепеним судом.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић